

PYTANIA ZE SPOTKAŃ INFORMACYJNYCH

Konkurs I/9.5/A/13

28 sierpnia 2013 r. – Wrocław

3 września 2013 r. – Wrocław

1. Czy Fundacja kształcenia zawodowego, która nie posiada doświadczenia w realizacji projektów w ramach PO KL może ubiegać się o dofinansowanie projektu w tegorocznym konkursie?

Tak. Należy jednak pamiętać, że podczas oceny merytorycznej oceniany jest m.in. potencjał i doświadczenie w realizacji projektów, wykazywany w punkcie 3.6 wniosku o dofinansowanie. Jeżeli jednostka, jako podmiot nie posiada doświadczenia w realizacji projektów w ramach PO KL, może wykazać doświadczenie swoich pracowników lub osób, które będą stanowić personel projektu (o ile takie posiadają) lub też doświadczenie fundacji zdobyte w realizacji podobnych przedsięwzięć.

2. Czy można przewidzieć w projekcie skierowanym do dzieci szkolnych drobny poczęstunek oraz niewielkie nagrody za udział w konkursach? Czy eksperci oceniający taki wniosek mogą zakwestionować ww. wydatki?

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POKL wszystkie wydatki w ramach POKL są kwalifikowalne, o ile spełniają m.in. warunek niezbędności do realizacji projektu, a więc mają bezpośredni związek z celami projektu; są racjonalne i efektywne, tj. nie są zawyżone w stosunku do cen i stawek rynkowych oraz spełniają wymogi efektywnego zarządzania finansami (relacja nakład/rezultat). I tak, np. gdy wsparcie dotyczy zajęć pozalekcyjnych, możliwy do zakwalifikowania jest wydatek w postaci drobnego poczęstunku.

Eksperti oceniający mogą zakwestionować i skierować do negocjacji każdy wydatek wskazany w budżecie projektu, o ile budzi wątpliwości czy spełnia on powyższe warunki.

3. Czy zasadny jest koszt ubezpieczenia uczestników projektów, jeśli szkolenie odbywa się przy użyciu niebezpiecznych narzędzi (np. tokarka)?

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POKL wszystkie wydatki w ramach POKL są kwalifikowalne, o ile spełniają m.in. warunek niezbędności do realizacji projektu.

Jeżeli zaplanowane w ramach projektu działania wymagają użycia, np. niebezpiecznych narzędzi, ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków może być zasadne.

4. W którym miejscu/miejscach w Generatorze Wniosków Aplikacyjnych należy wykazać, że projekt będzie rozliczany ryczałtem?

Rozliczanie projektu za pomocą kwot ryczałtowych należy wykazać:

- a) w pkt. 3.3 wniosku – Wnioskodawca powinien podać liczbę przyjętych kwot ryczałtowych, przyporządkować zadania do konkretnych kwot oraz podać minimum jeden wskaźnik produktu dla każdej z kwot ryczałtowych, ponieważ kwalifikowanie kwot ryczałtowych odbywa się na podstawie zrealizowanych zadań i osiągniętych wskaźników;
- b) w Budżecie projektu – pole nr 4.1.1.2
- c) w Szgółowym budżecie projektu - w Uzasadnieniu – należy podać zakres kwot ryczałtowych, którymi mają zostać objęte zadania, sposób wyliczenia kwot ryczałtowych oraz dokumenty służące weryfikacji realizacji każdego z zadań objętych kwotą ryczałtową.

Dodatkowo, w przypadku projektu, w którym koszty bezpośrednie są rozliczane za pomocą kwot ryczałtowych, koszty pośrednie, o ile występują, muszą być rozliczane ryczałtem (pole 4.1.2 Budżetu projektu).

5. Czy można zaplanować w projekcie zadania np. od 1 stycznia 2014 r., a dofinansowanie projektu uzyskać w późniejszym terminie?

Okres kwalifikowalności każdego pojedynczego projektu (równoznaczny z jego okresem realizacji) określa umowa o dofinansowanie. Co do zasady okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może przypadać na okres przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu z uwzględnieniem zapisów dot. kwalifikowalności Roz. 3.2., Podrozdział 2 – okres kwalifikowalności wydatków *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POKL*.

Następnie, zgodnie z kryterium dostępu nr 3 okres realizacji projektu nie może przekraczać 12 m-cy oraz zgodnie z kryterium dostępu nr 5 realizacja projektu musi zakończyć się nie później niż do 30 czerwca 2015 r.

Zgodnie z §9 umowy o dofinansowanie, jest ono wypłacane jest jedną transzą w terminie 10 dni od daty podpisania umowy, pod warunkiem wniesienia zabezpieczenia prawidłowej realizacji projektu.

6. Czy można przewidzieć w projekcie kurs „niestandardowy”, np. spawanie artystyczne?

W ramach Działania 9.5 przewidziano m. in. typ operacji - *kształcenie w formach szkolnych lub w formach pozaszkolnych określonych w Rozporządzeniu MEN z dn. 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych osób dorosłych z własnej inicjatywy zainteresowanych zdobyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem wykształcenia ogólnego lub kwalifikacji zawodowych.*

W związku z powyższym taki kurs jest możliwy, jeśli wpisuje się w nowe rodzaje form pozaszkolnych prowadzących kształcenie ustawiczne oraz warunki, organizację i tryb prowadzenia w nich kształcenia wskazane w rozporządzeniu MEN z dn. 11 stycznia 2012 r.

7. Czy kryteria dostępu z konkursu w ramach Poddziałania 9.6.2 również należy spełnić, przygotowując wniosek w konkursie 9.5, typ operacji 9.6.2?

W konkursie w ramach Działania 9.5 obowiązują tylko kryteria dostępu, zawarte w Dokumentacji konkursowej dla konkursu I/9.5/A/13. W związku z tym podmiotów aplikujących w tym konkursie typie operacji 9.6.2 nie obowiązują kryteria, które dotyczyły konkursów ogłaszanych przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w ramach Poddziałania 9.6.2.

8. Jakich kryteriów horyzontalnych nie spełniły projekty w ramach I i II rundy konkursu I/9.5/A/13?

W większości projekty nie spełniły kryterium horyzontalnego zgodność ze Szczegółowym Opism Priorytetów POKL w zakresie typu projektu uprawnionego do wsparcia w tegorocznym konkursie, a także z uwagi na brak inicjatywy oddolnej.

Część projektów nierekomendowanych do dofinansowania, nie spełniała też kryterium horyzontalnego zgodność z właściwymi politykami i zasadami wspólnotowymi w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn.

W nielicznych przypadkach nie zastosowano uproszczonych metod rozliczania kosztów bezpośrednich w oparciu o kwoty ryczałtowe.

9. Jak należy rozumieć zlecenie zadań merytorycznych w projekcie oraz zakup usługi edukacyjnej?

Zgodnie z *Zasadami finansowania PO KL* z dnia 24.12.2012 r. „jako zlecenie zadań merytorycznych należy rozumieć powierzenie podmiotom zewnętrznym **realizacji istotnej części zadania lub jego całości**, np. zlecenie szkolenia firmie szkoleniowej, zlecenie wykonania badania wykonawcy zewnętrznemu.” Przy czym należy odróżnić

zlecenie zadania merytorycznego od zakupu usług oraz zawierania w ramach projektu umów cywilnoprawnych.

Aby dokonać właściwej oceny, należy określić, kto **ponosi koszty administracyjne związane z wykonaniem danego zadania**. Ze zleceniem zadania merytorycznego będziemy mieć do czynienia, **gdy Beneficjent przekazuje wykonanie zadania innemu podmiotowi, jednocześnie wyłącza swoje bezpośrednie zaangażowanie w realizację tego zadania, nie poniesie żadnych kosztów związanych z jego realizacją, a będzie tylko nadzorował jego wykonanie**. Z taką sytuacją mamy do czynienia wtedy, gdy zlecamy przeprowadzenie szkolenia firmie zewnętrznej, która ma za zadanie pozyskać wykładowców, wynajmując salę szkoleniową, przygotować materiały szkoleniowe i zapewnić wyżywienie dla uczestników.

Jeśli jednak Beneficjent planując przeprowadzenie szkolenia, sam zatrudni wykładowcę (np. na podstawie umowy cywilnoprawnej), wynajmie salę szkoleniową lub będzie dysponował własną salą, zleci przygotowanie materiałów szkoleniowych (zakup usługi) oraz przygotowanie cateringu (zakup usługi), nie będziemy mówić o zleceniu zadania merytorycznego, a odpowiednio o zakupie usługi lub zawarciu w ramach projektu umowy cywilnoprawnej.

Należy jednak pamiętać, że jednoznaczne określenie, w jakim przypadku będziemy mówić o zleceniu zadania merytorycznego, jest możliwe tylko i wyłącznie w odniesieniu do indywidualnego przypadku i konkretnych rozstrzygnięć przyjętych w ramach danego projektu.

10. Co może być wartością dodaną projektu?

Zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL*, **wartość dodana** wynika z ogólnego opisu projektu i zazwyczaj związana jest z osiągnięciem dotatkowych wskaźników lub produktów, nie wynikających bezpośrednio z celów projektu i realizowanych w jego ramach zadań. Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, że jej charakter zależy ściśle od projektu i środowiska, w jakim będzie on realizowany. Wartość dodaną należy zawsze rozpatrywać w kontekście danego konkretnego projektu. Jeżeli więc podany we wniosku np. wskaźnik czy produkt nie wynika bezpośrednio z celów projektu i realizowanych w jego ramach zadań, stanowi swego rodzaju „element uboczny”, dodatkowy, to co do zasady można go uznać za wartość dodaną. Jeżeli natomiast podany wskaźnik czy produkt jest w sposób bezpośredni powiązany z celami projektu i wynika z realizowanych w jego ramach zadań, to wówczas nie będzie on stanowił wartości

dodanej, tylko element projektu. Z tego też powodu, nie ma możliwości podania konkretnych przykładów wartości dodanej, które gotowe byłyby do zastosowania bez odniesienia do założeń konkretnego projektu. Wyjaśnienie, co pod pojęciem wartości dodanej znajduje się, zawarte jest w *Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL* na str. 40-41.

11. Czy w projektach w Działaniu 9.5 można zatrudnić koordynatora (osoba ze stowarzyszenia) oraz asystenta koordynatora (dyrektor szkoły)?

Nie ma formalnych przeciwwskazań, jednakże w opinii IP, specyfika oddolnych inicjatyw, niewielki zakres zadań i liczebność grup docelowych, powoduje, że zaangażowanie więcej niż jednej osoby do zarządzania projektem, powinno być szczególnie uzasadnione potrzebami grupy docelowej lub specyfiką danego projektu.

12. Kiedy należy ująć księgową w kosztach pośrednich, kiedy natomiast w kosztach zarządzania i jakie niezbędne informacje należy zawrzeć we wniosku w obu przypadkach?

Zgodnie z zapisami *Zasad finansowania PO KL*, koszty obsługi księgowej (koszty wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie) stanowią jeden z wydatków w ramach kosztów administracyjnych związanych z funkcjonowaniem beneficjenta. Jeżeli planowana do zatrudnienia w projekcie księgowa będzie zajmowała się wyłącznie księgowaniem, opisem faktur itp., to wówczas wydatek ten powinien zostać ujęty w ramach kosztów pośrednich. Dodatkowo należy pamiętać, iż zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL*, w projektach, w których koszty bezpośrednie są rozliczane na podstawie kwot ryczałtowych, koszty pośrednie również muszą być rozliczane ryczałtem. Koszty pośrednie rozliczane ryczałtem są traktowane, jako wydatki poniesione, bez konieczności potwierdzenia ich poniesienia. Jeżeli natomiast w ramach obowiązków księgowej, oprócz czynności związanych z księgowaniem, zostaną też ujęte czynności związane z koordynacją i zarządzaniem projektem, w tym sporządzaniem wniosku o płatność, to wówczas wynagrodzenie księgowej powinno zostać ujęte w ramach kosztów zarządzania. Dodatkowo należy mieć na uwadze, aby ze względu na charakter ryczałtowego sposobu rozliczania projektów (brak konieczności dokumentowania poniesionych wydatków za pomocą dokumentów księgowych), osoba zatrudniona na stanowisku ds. rozliczeń projektu nie miała wskazanego w zakresie swoich obowiązków np. opisu i księgowania dokumentów.

13. Czy specjalista ds. rozliczeń powinien być uwzględniony w kosztach zarządzania czy w kosztach pośrednich?

Powyższe jest uzależnione od zakresu zadań i/lub obowiązków przypisanych na ww. stanowisku. Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL* Podrozdział 4.3 koszty zarządzania projektem obejmują koszty bezpośrednie tj. (...) wynagrodzenie innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie projektem i jego rozliczanie, o ile zatrudnienie jest niezbędne do zarządzania projektem. Natomiast zgodnie z *Wytycznymi* Podrozdział 4.4, koszty pośrednie obejmują koszty obsługi księgowej (koszty wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym koszty zlecenia prowadzenia obsługi księgowej biura rachunkowego).

14. W jaki sposób można wykazać trwałość projektu (typ operacji Poddziałanie 9.1.2)?

Pod pojęciem trwałości programu rozwojowego szkoły/placówki oświatowej rozumiemy wartościowe rozwiązania, metody, techniki, które staną się powszechnie stosowane w przyszłej działalności szkoły. Każda informacja we wniosku w punkcie 3.1.1 lub 3.3, iż realizacja projektu umożliwi wprowadzenie w codzienne funkcjonowanie szkoły, nowych wzorców czy metod pracy z uczniami będzie wskazywać na trwałość realizowanego programu rozwojowego. Również informacja o tym, iż dodatkowa oferta edukacyjna będzie kontynuowana po zakończeniu projektu, że nauczyciele będą mogli wykorzystać zdobyte w projekcie doświadczenie czy kwalifikacje w pracy z kolejnymi rocznikami dzieci lub informacja o modernizacji bazy dydaktycznej czy doposażenie szkoły w nowoczesne pomoce i materiały będą wykazaniem trwałości programu rozwojowego szkoły.

15. Czy można objąć projektem realizowanym w szkole wiejskiej (typ operacji Poddziałanie 9.1.2) również dzieci dojeżdżające z miasta?

Tak. Wsparcie w ramach projektu zakładającego realizację programu rozwojowego szkoły otrzymuje przede wszystkim **szkoła**, w związku z tym stanowi ona główną grupę docelową w projekcie. Zatem podstawą do uznania, czy projekt zakładający realizację programu rozwojowego w ramach Działania 9.5 może być realizowany, jest lokalizacja szkoły, która otrzyma wsparcie. Oznacza to, że w Działaniu 9.5 jest możliwa realizacja programu rozwojowego w szkole zlokalizowanej wyłącznie na terenie gminy wiejskiej, wiejsko-miejskiej lub miasta do 25 tys. mieszkańców. Drugą grupą docelową w tego rodzaju projekcie są uczniowie, którzy stanowią społeczność lokalną szkoły. W sytuacji, gdy projekt jest skierowany do szkoły zlokalizowanej na terenie

gminy wiejskiej, wiejsko-miejskiej lub miasta do 25 tys. mieszkańców, możliwe jest objęcie wsparciem wszystkich jej uczniów, bez względu na miejsce ich zamieszkania.

16. W jaki sposób opisać rolę partnera – gminy (typ operacji Poddziałania 9.1.2), aby wybór partnera został uzasadniony w wystarczający sposób?

W przypadku typu operacji 9.1.2 wybór partnera w sposób oczywisty wynika z konieczności spełnienia kryterium dostępu w przedmiotowym konkursie. Należy mieć jednak na względzie wymagania dotyczące partnerstwa, zawarte w sekcji III *Zasad realizacji projektów partnerskich...*, a w szczególności uczestnictwa partnerów w realizacji projektu na każdym jego etapie, co oznacza również wspólne przygotowanie wniosku o dofinansowanie oraz wspólne zarządzanie projektem. We wniosku należy opisać zakres realnej współpracy partnerów podczas realizacji projektu, wskazując na różnorodne doświadczenia partnerów, które pozwolą na sprawną realizację projektu. Wnioskodawca powinien zawrzeć we wniosku informację o wpływie Partnera na zarządzanie projektem i podejmowanie kluczowych decyzji związanych z jego realizacją. We wniosku o dofinansowanie może znaleźć się również informacja, w jakich okolicznościach doszło do zawiązania partnerstwa, i kto był inicjatorem zawiązania partnerstwa.

17. Jakie informacje należy obowiązkowo przedstawić opisując grupę sterującą?

Zgodnie z Zakresem *realizacji projektów partnerskich* określonym przez Instytucję Zarządzającą Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 1 stycznia 2013 r. informację o planowanym partnerstwie oraz partnerach Projektodawca powinien zawrzeć we wniosku o dofinansowanie projektu ze szczególnym uwzględnieniem roli partnerów w **punkcie 3.7 Opis sposobu zarządzania projektem**, w którym wskazuje się strukturę zarządzania projektem. W tej części musi być jasno sformułowana i opisana zasada i sposób wspólnego zarządzania strategicznego projektem przez lidera i jego partnerów, poprzez Grupę Sterującą która powoływana jest z poszanowaniem zasady równości szans płci. Grupa ta na zasadzie konsensusu, podejmuje decyzje o zasadniczych kwestiach związanych z realizacją projektu i jest organem wspierającym beneficjenta w jego działaniu. Dotyczy to głównie podejmowania strategicznych decyzji. Powinna być odpowiedzialna za długoterminowe zarządzanie projektem i jego monitoring. Oznacza to bieżące weryfikowanie postępu realizacji projektu na poziomie strategicznym, weryfikację zgodności projektu z przyjętymi wcześniej celami i utrzymanie założonych ram: zakresu, kosztów i terminów czasowych. W przypadku jakichkolwiek zmian w projekcie muszą one być najpierw przedstawione grupie, a potem przez nią zatwierdzone. Grupa Sterująca ocenia i akceptuje, na zasadzie

konsensusu, zaproponowane przez Beneficjenta (lidera projektu) działania dla realizacji projektu. Zajmuje się także ich koordynacją i spójnością z innymi realizowanymi projektami, jak również zmianami w zakresie składu personelu projektu.

18. Czy w diagnozie można przedstawić dane z kuratorium?

Przedstawiona we wniosku analiza problemu powinna być poparta najbardziej aktualnymi i rzetelnymi danymi z podaniem źródła informacji. Można korzystać z danych zawartych na stronach np. Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej (<http://www.oke.wroc.pl/> - np. wyniki egzaminów dla poszczególnych szkół), CIE (<http://cie.men.gov.pl> – szkoły na terenie gminy, liczba uczniów), GUS, BDL (<http://www.stat.gov.pl>; <http://www.stat.gov.pl/bdl/> - opracowania na temat edukacji). Można również powołać się na wyniki badań własnych, jednak wtedy należy podać dokładne dane dotyczące badanej grupy, liczby uczestników badania, terminu realizacji badania i wyników tego badania.

19. Czy w projektach realizujących typ operacji z Poddziałania 9.6.2 można prowadzić szkolenia jedynie dla osób dorosłych?

Tak, grupa ta została wskazana w typie operacji dla Poddziałania 9.6.2: *szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności i kompetencji w obszarach umiejętności ICT i znajomości języków obcych.*

20. Czy można objąć projektem osoby powyżej 64. roku życia?

Tak, wsparciem można objąć również osoby w wieku powyżej 64. roku życia, bez względu na ich status na rynku pracy, o ile zadeklarują gotowość do podjęcia zatrudnienia po zakończeniu udziału w projekcie.

21. Czy realizując typ operacji 9.6.2, należy nawiązać partnerstwo z jednostką uprawnioną do realizacji szkoleń (zakup usługi, trener, lektor)?

Projektodawca, który planuje realizować w ramach Działania 9.5 typ operacji z Poddziałania 9.6.2 może, ale nie musi nawiązać partnerstwo z innym podmiotem. Dotyczy to również partnerstwa z podmiotem uprawnionym do realizacji szkoleń z zakresu umiejętności ICT oraz języków obcych. Beneficjent ma możliwość

zatrudnienia kadry merytorycznej projektu – lektora, trenera poprzez zakup usługi edukacyjnej.

22. Czy realizując typ operacji 9.6.2 należy nawiązać partnerstwo z gminą?

Wnioskodawca realizujący w projekcie w ramach Działania 9.5 typ operacji z Poddziałania 9.6.2 nie jest zobowiązany do nawiązania partnerstwa z gminą. Kryterium to dotyczy tylko tych projektów, które zakładają realizację typów operacji określonych dla Działań/Poddziałań: 9.1.1 lub 9.1.2 lub 9.2.

23. Czy Zespół Szkół (podstawowa i gimnazjum) jest traktowany jako jedna placówka?

Nie. Każda placówka oświatowa lub szkoła jest traktowana, jako osobny podmiot.

24. Szkoła prowadzi internat. Przebywają w nim dzieci głównie z terenu trzech gmin, jest jednak kilkoro dzieci spoza ww. terenu. Czy one również mogą zostać objęte wsparciem w ramach tegorocznego konkursu?

Wsparcie w ramach projektu zakładającego realizację programu rozwojowego szkoły otrzymuje przede wszystkim szkoła, w związku z tym stanowi ona główną grupę docelową w projekcie. Należy zaznaczyć, iż dzieci mieszkające w internacie mogą wziąć udział w projekcie, o ile są uczniami szkoły objętej wsparciem. Ponadto podstawą do uznania, czy projekt zakładający realizację programu rozwojowego w ramach Działania 9.5 może być realizowany, jest lokalizacja szkoły, która otrzyma wsparcie. Oznacza to, że w Działaniu 9.5 jest możliwa realizacja programu rozwojowego w szkole zlokalizowanej wyłącznie na terenie gminy wiejskiej, wiejsko-miejskiej lub miasta do 25 tys. mieszkańców. Drugą grupą docelową w tego rodzaju projekcie są uczniowie, którzy stanowią społeczność lokalną szkoły. W sytuacji, gdy projekt jest skierowany do szkoły zlokalizowanej na terenie gminy wiejskiej, wiejsko-miejskiej lub miasta do 25 tys. mieszkańców, możliwe jest objęcie wsparciem wszystkich jej uczniów, bez względu na miejsce ich zamieszkania.